

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zaměřuje na sociální kognici u dětí s poruchami autistického spektra (PAS). Teoretická část bakalářské práce popisuje klinický obraz PAS, dále je nastíněna také jejich etiopatogeneze a možnosti screeningu a diagnostiky. Zvláštní pozornost je pak věnována jednotce PAS bez poruchy vývoje intelektu s mírným nebo žádným poškozením funkční řeči. Představena je také sociální kognice a její hlavní komponenty s následným zasazením do kontextu PAS.

Hlavním cílem empirické části bylo porovnat výkon dětí s PAS s výkonem dětí z populace zdravé v testech sociální kognice, sekundárně pak i v testech řečových funkcí prostřednictvím Neuropsychologické baterie pro děti (NB-D). Sekundárním cílem bylo zmapovat specifika dětí s PAS v inteligenční výkonnosti. Výsledky analýzy naznačily nižší výkon v testech sociální kognice u dětí s PAS při porovnání s kontrolní skupinou se srovnatelnou neverbální inteligenční výkonností. Při porovnání s kontrolní skupinou se srovnatelnou verbální inteligenční výkonností významné rozdíly nalezeny nebyly, lze tedy uvažovat o možné propojenosti verbálních inteligenčních schopností a sociálně kognitivní úspěšnosti. Při srovnání v řečových funkcích měřených NB-D se významný rozdíl mezi dětmi s PAS a dětmi z populace zdravé neprokázal. V inteligenčním výkonu byl mezi dětmi s PAS a populační normou standardizačního vzorku nalezen významný rozdíl, naznačující, že skupina dětí s PAS, i když bez poruchy intelektu, může jisté alterace v inteligenčním profilu vykazovat. Výsledky je však třeba ověřit na rozsáhlejší výzkumném souboru.

Klíčová slova: inteligenční výkonnost; Neuropsychologická baterie pro děti (NB-D); teorie mysli; řečové funkce